

Vězeňství

Eliška Hronová

Kancelář vládního zmocněnce pro
zastupování ČR před ESLP

Úvod

Pronační poloha ke znehybnění vězně

Kontakt dítěte s rodiči ve věznici

Důkladné tělesné prohlídky a kontrola korespondence s advokátem

Provoz věznice během stávky

Úmrtí ve věznici

Pronační poloha ke znehýbnění (v leži na bříše)

- V proti České republice
- S. T. proti České republice

Pronační poloha

Kalkan proti Dánsku

- Muž ve výkonu trestu odňatí svobody, v důsledku svojí agresivity byl minimálně na 13 minut znehybněn v poloze na břiše za současného páčení nohou proti trupu
- Ztratil vědomí, přes okamžitou první pomoc po 3 dnech zemřel
- **Porušení článku 2 Úmluvy (práva na život) v hmotněprávní složce**
  - chybějící právní rámec: předpisy nevymezovaly bliže techniku znehybnění
  - školení vězeňského personálu: neuvádělo rizika
  - dostupné informace o rizikovosti
    - rozsudek Sauod proti Francii: postup je „vysoce nebezpečný pro život“
    - závěry CPT
    - školící materiál: polohu lze užívat pouze krátce

Prone position leg locked

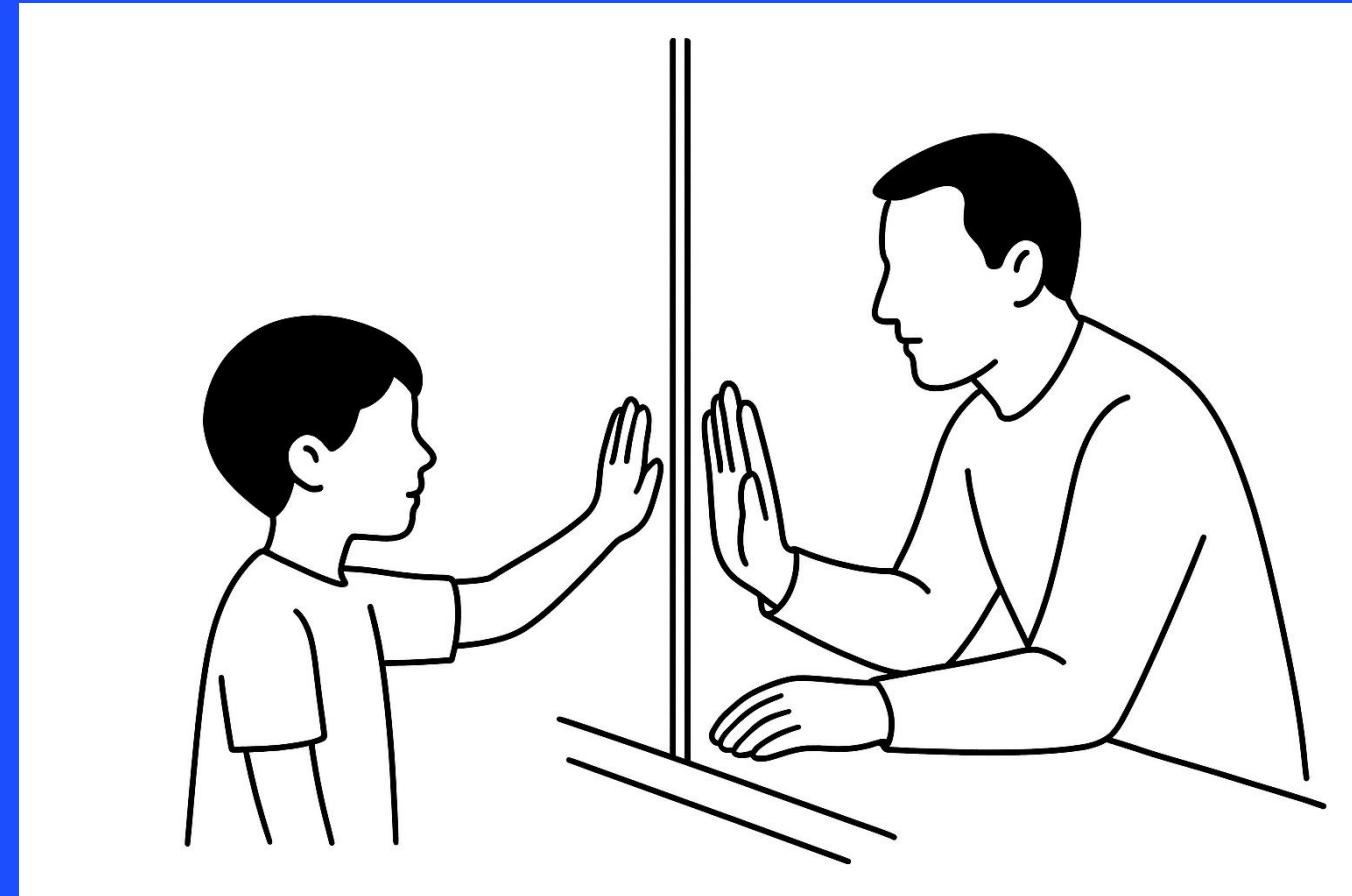

Pronační poloha

Kalkan proti Dánsku

- určité použití síly bylo naprosto nezbytné
- okamžitě poskytnuta lékařská pomoc
- avšak: stát nesplnil svůj pozitivní závazek
  - rádně upravit právní rámec
  - provést potřebné proškolení
  - zakročující vězeňský personál postrádal vysokou úroveň odbornosti k řešení situace představující ohrožení života

Kontakt dítěte s rodičem ve věznici

Kontakt dítěte s rodičem ve věznici

Namik Yüksel proti Turecku

Oba rodiče ve výkonu trestu, čtyřletý syn pobýval v cele s matkou

- **Neporušení práva na respektování rodinného života (článek 8)**
  - přední hledisko: nejlepší zájem dítěte
  - rodič: právo vídat se s dítětem, ale ne na přijetí opatření, která by poškodila zdraví a vývoj dítěte
  - pozitivní povinnost státu se týká prostředků nikoli výsledku
  - přijaly orgány všechna nezbytná opatření k usnadnění kontaktu?
    - Přestěhovaly stěžovatele
    - Umožnily návštěvy syna nad rámec zákona
  - orgány přijaly v dobré víře opatření na ochranu nejlepšího zájmu dítěte a umožnily stěžovateli kontakt

Důkladné tělesné prohlídky a kontrola korespondence

Důkladné tělesné prohlídky a kontrola korespondence (1)

Adamčo proti Slovensku (č. 2)

Stěžovatel ve výkonu trestu odnětí svobody v různých věznicích s vysokým stupněm zabezpečení. Mezi lety 2008 a 2020 se musel podrobit přibližně 1500 x důkladné tělesné prohlídce

Kontrola jeho písemnosti s advokáty

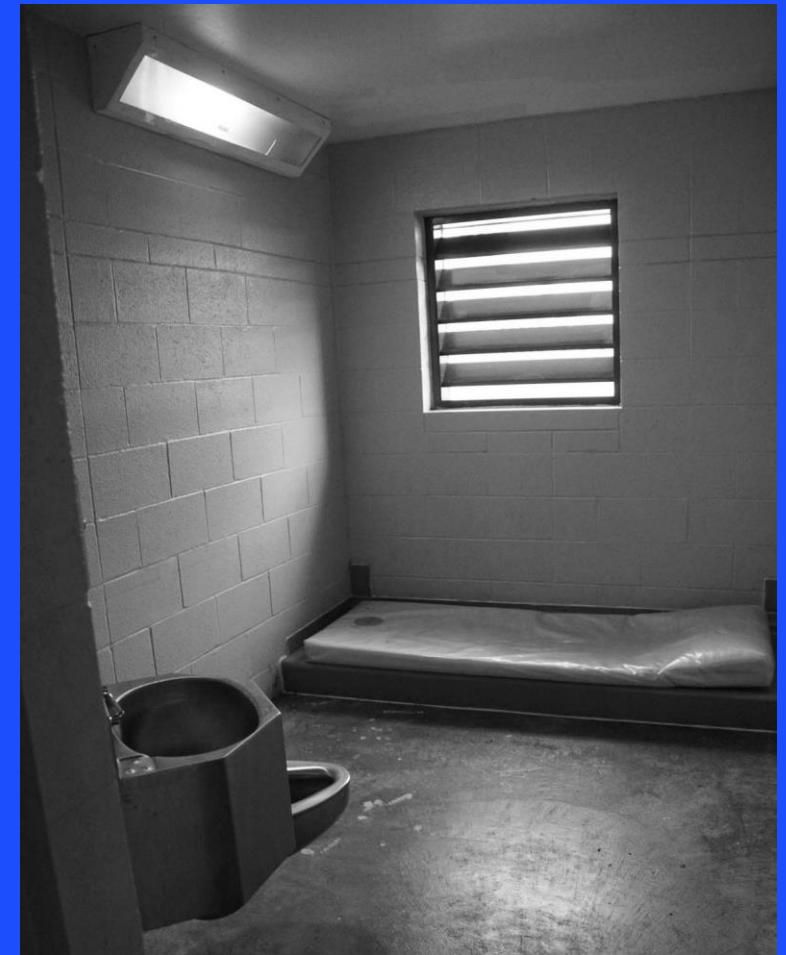
- **Zjevná neopodstatněnost námitky porušení článku 3 kvůli neuvolnění ruky z pout**
  - neporušení kvůli jednorázovému neuvolnění ruky z pout
- **Porušení článku 3 pro rutinní důkladné osobní prohlídky**
  - invazivní a potenciálně ponižující zacházení, vyžadují řádné zdůvodnění
  - násilná povaha trestné činnosti a disciplinární prohřešky nestací jako důvod
  - absence zohlednění chování ve věznici
  - až do r. 2018 absence interních předpisů k provádění prohlídek: prostor pro svévoli
  - Soud: ponižující zacházení

Důkladné tělesné prohlídky a kontrola korespondence (2)

Adamčo proti Slovensku (č. 2)

- **Porušení článku 8 z důvodu kontroly korespondence s advokáty**
  - kontrola písemností před a po schůzkách s advokáty
  - zásah do privilegované komunikace mezi advokátem a klientem
  - nahlížení do obsahu bez důvodu, pokyn ředitele ke kontrole korespondence
  - žádné podezření na protiprávní jednání,
  - chyběly záruky
  - porušení článku 8 Úmluvy

Provoz věznice během stávky

Provoz věznice během stávky (1)

Leroy a ostatní proti Francii

V reakci na útok vězně na dozorce zahájena stávka zaměstnanců. 21 dnů fungovala věznice v omezeném provozu. Odsouzení po 24 hod denně uzavřeni na celách

- **Neporušení článku 3 vzhledem k osobním prohlídkám**
  - prohlídky prováděny minimálně jednou týdně pohmatem
  - prováděli maskovaní muži
- **Porušení článku 3 vzhledem k uzavření stěžovatelů v celách**
  - stát povinen zajistit důstojnost výkonu trestu – bez ohledu na finanční a logistické obtíže
  - kumulativní dopady podmínek
  - celodenní uzavření na celých po dobu 21 dnů přesahuje nevyhnutelnou míru utrpení

Provoz věznice během stávky (2)

Leroy a ostatní proti Francii

- **Neporušení článku 13**
  - stěžovatelé namítali, že soudce nepřijel do věznice
  - nedodržení lhůty pro rozhodnutí o předběžném opatření (48 hodin)
- soud uspořádal slyšení, na kterém mohli vystoupit i právní zástupci stěžovatelů
- nedodržení lhůty: nemělo vliv na účinnost prostředku, stávka mezitím ukončena

Úmrtí ve věznici

Sebevražda ve věznici

Haugen proti Norsku

Stěžovatelovu synovi bylo uloženo ochranné léčení poté, co se v nepříčetnosti pokusil o vraždu. Později zavraždil pod vlivem alkoholu jednoho spolubydlícího ve sdíleném bydlení. Umístěn do zvláštního oddílu ve vazební věznici. Později přemístěn na běžný vězeňský oddíl. O dva dny později spáchal sebevraždu.

- **Porušení článku 2 Úmluvy**
  - pozitivní povinnost státu
  - preventivní opatření
    - věděly nebo měly vědět o skutečném a bezprostředním nebezpečí ohrožení života
    - opatření, u kterých by se dalo rozumně očekávat, že riziko odvrátí.
  - X po zatčení zhodnocen jako suicidální, hospitalizace
  - odpovědnost za zdravotní péči ve věznici nevyjasněna
  - absence posouzení přemístění do běžného oddílu
- **Porušení článku 13**

Úmrtí po předávkování

Sahraoui a ostatní proti Francii

Příbuzný stěžovatelů byl závislý na opiátech. Ve věznici léčen substituční léčbou. Zemřel na otravu léky, včetně předepsaných lékařem.

- **Neporušení článku 2 Úmluvy**
  - Užíval anxiolytika, antidepresiva, a metadon jako substituční léčbu
  - Zařazen do běžného oddílu
  - Denně sledován lékařským personálem
  - Obchodování s léky mezi vězni je běžný jev, nelze ho vymýtit
  - Sledován sestrami 1,5 hod před smrtí
  - Vězni se dostalo náležité péče a dohledu

Ministerstvo spravedlnosti
České republiky

MEZI—SOUDY

Děkuji
za pozornost

Eliška Hronová

Eliska.Hronova@msp.gov.cz

